

İlham

LƏNKƏRAN

İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

№ 23-24 (8379) ● Cümə, 30 iyun 2017-ci il ● Qəzetin əsası 1931-ci ildə qoyulmuşdur ● Qiyməti 50 qəpik

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi dünya müsəlmanlarının müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm.

İlahi hikmətlər xəzinəsi Qurani-Kərimin nazil olduğu mübarək Ramazan ayı insanların qəlbinə və təfəkkürünə nurlandıran, onları əmin-amanlığa, vəhdətə, əxlaqi səfəliyə dəvət edən mübarək aylardandır. Müsəlmanlar bu ayda Allah və din qarşısında borclarını yerinə yetirmək fürsəti əldə edir, xeyirxah əməllərin, şəfqət və mərhəmət duyğularının fərhəni, mənəvi-ruhi kamilliyin nəfs üzərində qələbə sevincini yaşayırlar.

Xalqımız həmişə milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlığı ilə seçilmişdir. İslam sivilizasiyasının tarixi-mədəni mərkəzlərindən biri olan Azərbaycanda milli-dini mərasimlər, o cümlədən, Ramazan bayramı hər il böyük təntənə ilə keçirilir, xalqımızın və dövlətimizin firavanlığı, əmin-amanlığı üçün dualar edilir, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən qəhrəman vətən övladlarının xatirəsi dərin ehtiramla yad olunur. Mübarək Ramazan günlərində xeyirxah niyyətlərinizlə həmrəy olduğumu bildirir, bütün dua və diləklərinizin Tanrı dərgahında qəbul olunmasını arzu edirəm.

Bu il Ramazan ayı ölkəmizin həyatında bir sıra əlamətdar hadisələr

lə eyni vaxta təsadüf etmişdir. 2017-ci ilin Azərbaycanda "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilməsi, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Bakıda keçirilməsi, eyni zamanda, etnik-dini dözümlülük, dinlərarası həmrəylik və əməkdaşlıq məkanı olan ölkəmizin sivilizasiyalararası dialoq forumları kimi mötəbər beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etməsi hazırkı narahat dünyamızda Azərbaycan dövlətinin sülh və təhlükəsizlik işinə verdiyi dəyərli töhfələrdir. Biz bəşəriyyətin gələcəyini hədəf alan hər cür global təhdid və təhlükələrə qarşı ardıcıl mübarizəmizi, dialoq və həmrəylik təşəbbüslərimizi bundan sonra da davam etdirəcəyik.

Əziz bacı və qardaşlarım!

Hər il Azərbaycanda böyük fərh və könül xoşluğu ilə keçirilən orucluq mərasimləri cəmiyyətimizdə birlik və həmrəyliyin, dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin təntənəsinə çevrilir. Bu əziz bayram günlərində bir daha hər birinizi, eyni zamanda, ölkəmizin həddudlarından kənarda yaşayan bütün soydaşlarımızı səmimi-qəlbədən təbrik edir, ailələrinizə xoşbəxtlik, süfrələrinizə xeyir-bərəkət arzulayıram!

Ramazan bayramınız mübarək olsun!

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 iyun 2017-ci il.

DÖVLƏT QULLUQÇULARININ PEŞƏ BAYRAMI

İyunun 23-də dövlət qulluqçularının peşə bayramı münasibətilə Lənkəranda tədbir keçirilib.

Tədbirdən əvvəl Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Təlx Qaraşov, İcra aparatının kollektivi və rayonda müxtəlif idarələrdə çalışan dövlət qulluqçuları Heydər Əliyev Xatirə Parkına gələrək Ümummilli Liderin abidəsini ziyarət edib, önünə təzə-tər gül dəstələri düzüblər.

Sonra ŞİH-nin iclas zalında bayram tədbiri keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan İcra başçısı T.Qaraşov dövlət qulluqçularına təbriklərini çatdıraraq qeyd edib ki, müstəqil Azərbaycan dövlətinin inkişafında və möhkəmlənməsində dövlət qulluqçuları səylə çalışır, Vətənə, cəmiyyətə layiqincə xidmət edirlər.

Natiq bildirib ki, hazırda rayonda 375 nəfər dövlət qulluqçusu çalışır. Onların 17,1 faizini qadınlar təşkil edir. Rayonun sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində qazanılan uğur

larda dövlət qulluqçularının da sanballı payı olduğunu vurğulayan İcra başçısı dövlət qulluqçularının hazırlanmasına, təhsilinə, iş təcrübəsinin təkmilləşdirilməsinə müntəzəm olaraq qayğı göstərildiyini diqqətə çatdırıb. İşdə fərqlənən dövlət qulluqçularının əməyinin ölkə Prezidenti tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini xüsusi qeyd edən natiq Şilavar kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə Afət Əkbərovun "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı

ilə təltif olunmasına görə cənab Prezident İlham Əliyevə rayon ictimaiyyəti adından minnətdarlıq ifadə edib.

Sonra Lənkəran ŞİH başçısının müavini – İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Rəsilə Əliyeva dövlət qulluqçularının peşə bayramı münasibətilə mürəzzə ilə çıxış edib.

Tədbirin sonunda dövlət qulluğunda fərqlənənlərin bir qrupuna Lənkəran ŞİH-nin Fəxri Fərmanları təqdim olub.

Milli ordu Vətəni qoruyan, yaşadan qüvvədir

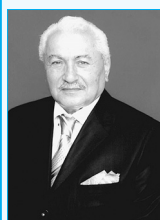

Səh. 2

LDU-da respublika elmi konfransı keçirilib

Səh. 3

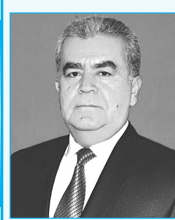
Fərman Quliyev - 80

Səh. 4

Lənkəran qəzasının general-qubernatoru

Səh. 5

Koma

Səh. 7

26 iyun – Azərbaycan Silahlı Qüvvələri günüdür

MİLLİ ORDU VƏTƏNİ QORUYAN, YAŞADAN QÜVVƏDİR

Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasından 99 il ötür. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri gününün tarixi hadisə kimi qeyd edilməsi heç də təsadüfi deyildir. Məlum olduğu kimi, 1918-ci il iyunun 26-da Azərbaycan Demokratik Respublikası Nazirlər Şurasının qərarı ilə ilk müntəzəm hərbi hissə – əlahiddə Azərbaycan korpusu yaradıldı. Bu qərar Şərqdə müəssəlman aləmində ilk demokratik hökumətin öz ordusunu yaratmasına hüquqi əsas verdi. Qısa müddətdə Milli Ordu Osmanlı dövlətinin Qafqaz İslam Ordusu ilə birlikdə Bakı və ətraf qəzalari erməni-bolşevik işğalından xilas etdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti süqut etdikdən sonra bolşevik hökuməti Milli Ordunu ləğv etdi. Onun rəhbərlərinin əksəriyyəti Nargin adasına aparılıb güllələndi. Sovet hökuməti dövründə də Rusiya imperiyasının azərbaycanlılara qarşı hərbi siyasəti dəyişmədi.

Düzdür, sovet dövründə çar dövründən fərqli olaraq azərbaycanlı gənclər hərbi xidmətə çağırılırdılar. Lakin onlar döyüş üçün nəzərdə tutulmuş hərbi hissələrə yox, əsasən tikinti batalyonlarında xidmət edirdilər. Əlbəttə ki, məqsəd aydın idi – azərbaycanlılar arasında hərbi elminə dərindən yiyələnən, müasir silahlılarla rəftar etməyi bacaran hərbiçilərin yetişdirilməsinə imkan verməmək. Bu siyasətin mahiyyətini yaxşı başa düşən Ümummilli Lider Heydər Əliyev hələ ilk siyasi hakimiyyəti dövründə, 1971-ci il iyunun 20-də C.Naxçıvan-ski adına ixtisaslaşdırılmış hərbi məktəb təşkil etdi. Dövlət başçımız azərbaycanlı gənclərin Bakı Ali Birləşmiş Komandanlıq və Bakı Ali Hərbi Dənizçilik məktəblərinin, eləcə də SSRİ-nin digər hərbi məktəblərinə güzəştli şərtlərlə qəbul olunmasına nail oldu.

Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Milli Ordunun yaradılması günün ən vacib məsələsinə çevrildi. Ümummilli Lider Heydər Əliyev həm Prezident, həm də Ali Baş Komandan olaraq əsas diqqəti ordunun qüvvətli olmasına yönəltdi. Bunun nəticəsi olaraq az vaxt ərzində Azərbaycanda Milli Ordu quruculuğunda əsaslı dönüş yarandı. Ulu Öndərin 1998-ci il mayın 22-də imzaladığı Fərmanla 26 İyun Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri günü elan edildi. Ümummilli Lider Heydər Əliyev bu fərmanla tarixi həqiqətin və Milli Ordu quruculuğunda varislilik ənənələrinin bərpası istiqamətində çox mühüm bir addım atdı.

Ölkəmizin son illərdə dinamik inkişafı silahlı qüvvələrin büdcəsinin artması və nəticə etibarilə ordumuzun güclənməsi ilə müşayiət olunması cənab Prezident İlham Əliyevin öz vədinə sadıq olduğunu təsdiq edir. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı sayəsində son illərdə ordunun döyüş qabiliyyəti daha da yüksəlmiş, maddi-texniki bazası əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmləndirilmiş, hərbiçilərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır.

Bu gün Azərbaycan Ordusu Qafqazın ən güclü ordularından biridir. Azərbaycan Ordusu Qafqazda həm peşəkarlıq, həm texniki, həm də

hazırlıq baxımından çox yüksək səviyyədədir. Azərbaycan Ordusu bir də ona görə güclüdür ki, onun torpaqlarımızın bütövlüyü, ərazi toxunulmazlığı uğrunda canından keçən minlərlə övladları var. O övladlar ki, xalqımızın azadlığını hər şeydən uca tutur, bu yolda həyatlarını belə qurban verir, vətənə, dövlətə, millətə, bayrağa, milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlıq nümayiş etdirir, dövlətçiliyimizin qorunması üçün hər şeyə hazır olduğunu əməli işi ilə sübut edirlər. Bunu 2016-cı ilin Aprel döyüşləri bir daha sübut etdi. Həmin döyüşlərdə ermənilərin törətdikləri təxribatların qarşısının alınmasında Azərbaycan Ordusu əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərdi, düşməni sarsıdıcı zərbələr vurdu, torpaqlarımızın bir hissəsi işğaldan azad olundu, strateji əhəmiyyətli mövqelər geri qaytarıldı. Bu uğurun nəticəsi olaraq düşmən cəbhə xətti boyu geri çəkildi və azad olunmuş ərazilərin bərpasına başlanıldı. Böyük qayıdışın ilk müjdəsi olan

Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi yenidən quruldu, burada ən müasir şəraitli yaşayış binaları, məktəb, tibb məntəqəsi, mədəniyyət müəssisəsi, elektrik, qaz xətləri çəkildi, asfalt yol salındı. Bütün bunlar Milli Ordumuzun gücü və cənab Prezident İlham Əliyevin iradəsi ilə mümkün olub. Aprel döyüşlərində Milli Orduda xidmət edən qəhrəman əsgərlərimizin arasında lənkəranlı gənclər də əsl vətənpərvərlik nümunəsi göstərdilər. Onlardan 3 nəfəri – Qalib Zülfüqarlı, Rusif Ağayev, Əlizaman İslamov bu döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid oldular. Azərbaycanın hər yerində olduğu kimi, rayonumuzda da torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda canından keçən vətən övladlarının xatirəsi daim dərin ehtiramla yad olunur, ruhlarına dualar oxunur, şücaətləri gənc nəsrlə örnək göstərilir. Ötən il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədə Ermənistanın ölkəmizə qarşı növbəti silahlı təxribata Ordumuz tərəfindən verilən tutarlı cavab bir daha göstərdi ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri işğal altında olan torpaqlarımızı istənilən an geri qaytarmağa qadirdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi "Azərbaycan ordusu o qədər güclüdür ki, bu gün bizim o qədər güclü texnikamız, silah-sursatımız, müasir silahlarımız var ki, düşmənin istənilən strateji və hərbi obyektini məhv etməyə hər an hazırıq".

Bu gün Azərbaycan xalqı tam əminidir ki, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin, xalq-dövlət birliyinin gücü, Milli Ordumuzun rəşadəti sayəsində torpaqlarımız tezliklə düşmən işğalından azad ediləcək, qaçqın və məcburi köçkünlər doğma ata-baba yurdlarına qayıdacaqlar.

Bəli, bu gün Milli Ordumuz hər bir azərbaycanlının güvənc yeri, qürur mənbəyidir. Bu günün bayram kimi tarixləşməsinin müəllifi isə müasir Azərbaycan Ordusunun qurucusu, xalqımızın Ümummilli Lider Heydər Əliyevdir.

Natiqə AĞAYEVA

Lənkəran rayon prokurorunun 2017-ci ilin II yarımilliyində vətəndaşların yaşayış yerləri üzrə keçirəcəyi qəbulun qrafiki

Qəbulun keçiriləcəyi tarix və vaxt	Qəbulun keçiriləcəyi şəhər (kənd, qəsəbə) və yer	Qəbulu aparan vəzifəli şəxs
06 iyul 2017-ci il saat 10:00	Kosalar kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
23 avqust 2017-ci il saat 10:00	Kənarməşə kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
14 sentyabr 2017-ci il saat 10:00	Ləj kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
12 oktyabr 2017-ci il saat 10:00	Boladi kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
16 noyabr 2017-ci il saat 10:00	Göyşaban kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov
14 dekabr 2017-ci il saat 10:00	Havzava kəndi (ərazi nümayəndəliyinin inzibati binası)	Lənkəran rayon prokuroru baş ədliyyə müşaviri Elçin Məmmədov

TƏBRİK EDİRİK!

SƏMƏRƏLİ İŞİNƏ GÖRƏ MEDALLA TƏLTİF OLUNDU

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dövlət qulluqçularının təltif edilməsi haqqında 21 iyun 2017-ci il tarixli Sərəncam imzalayıb. Səmərəli fəaliyyətinə görə "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif olunanların sırasında Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının Şilavar kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəsi Əkbərov Afət İltifat oğlu da vardır.

Afət Əkbərovu yüksək mükafat münasibətilə təbrik edir, ona uzun ömür, cansağlığı və fəaliyyətində yeni müvəffəqiyyətlər arzulayırıq.

“Lənkəran”

LDU-DA HƏSƏN ƏLİYEVİN 110 İLLİK YUBİLEYİNƏ HƏSR OLUNMUŞ RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSI KEÇİRİLİB

Iyunun 16-da Lənkəran Dövlət Universitetində (LDU) Azərbaycanın görkəmli coğrafiyaçı və torpaqşünas alimi, akademik Həsən Əlirza oğlu Əliyevin anadan olmasının 110 illik yubileyinə həsr olunmuş "İnsan və ətraf mühit münasibətləri" mövzusunda respublika elmi konfransı keçirilib. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) akademik H.Ə.Əliyev adına Coğrafiya İnstitutu, Azərbaycan Coğrafiya Cəmiyyəti ilə birgə təşkil edilmiş tədbiri LDU-nun rektoru vəzifəsini icra edən professor Natiq İbrahimov açaraq belə mötəbər tədbirə ev sahibliyi etdiklərinə görə təş-

kilatçılara minnətdarlıq edib və gündəlikdə duran məsələlər barədə iştirakçılara məlumat verib. N.İbrahimov Azərbaycanda ekologiya elminin inkişafında, ekoloji mühitin tarazlaşdırılmasında və qorunmasında, bu sahədə elmi kadrların hazırlanmasında akademik Həsən Əliyevin yorulmaz fəaliyyətinə dənsə bəhs edib.

Konfransda AMEA-nın akademik H.Ə.Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun direktoru, akademik Ramiz Məmmədovun "Azərbaycanın görkəmli coğrafiyaçı və torpaqşünas alimi – akademik H.Əliyev", həmin institutun əməkdaşlarından

Məhərrəm Həsənovla Mətləb Rəhimovun "Lənkəran təbii vilayətinin iqlim və aqroiqlim ehtiyatları", coğrafiya üzrə fəlsəfə doktorları Zakir Eminovun "Lənkəran-Astara iqtisadi rayonunda müasir demoqrafik vəziyyətin iqtisadi-coğrafi problemləri", Solmaz Rzayevanın "Lənkəran-Astara iqtisadi rayonunda ekocoğrafi mühitin onkoloji xəstəliklərin yayılmasına təsiri", Azərbaycan Coğrafiya Cəmiyyəti Lənkəran filialının sədri, coğrafiya elmləri namizədi Ziyafət Ağayevin "Lənkəran təbii vilayəti çaylarında ekoloji problemlər və onların əmələgəlmə

səbəbləri", AMEA-nın müxbir üzvü Rauf Qardaşovun "Azərbaycanın günəş enerjisi modeli", LDU-nun aqrar və mühəndislik fakültəsinin dekanı, kənd təsərrüfatı elmləri namizədi Balayar Şahbazovun "Lənkəran-Astara bölgəsi torpaqlarının ekoloji problemləri" və digər mövzularda məruzələr dinlənilib.

Sonra məruzələr ətrafında diskussiya keçirilib və iştirakçıları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Plenar iclasdan sonra konfrans işini ayrı-ayrı bölmələr üzrə davam etdirib.

A.BABAYEV

MEMORANDUM İMZALANIB

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Lənkəran Şəhər Kənd Təsərrüfatı İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Lənkəran Peşə Liseyi və "Yaşıl Çay" Fermer Təsərrüfatı MMC arasında Anlaşma Memorandumu bağlanıb.

Gənc ixtisaslı kadrlara ehtiyacın təmin edilməsi məqsədini daşıyan mərasimi Lənkəran Şəhər Kənd Təsərrüfatı İdarəsinin rəisi Tofiq Rzayev açaraq aqrar sahənin inkişafı istiqamətində dövlət tərəfindən aparılan ardıcıl tədbirlər barədə məlumat verib. Bildirib ki, son illər möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı görülməli məqsədyönlü tədbirlər, kənd təsərrüfatının subsidiyalaşdırılması, qəbul edilən dövlət proqramları, bu sahəyə diqqət və qayğıni əsaslı surətdə artırır. Aqrar sahənin inkişafında mütəxəssislərin hazırlanması da başlıca yer tutur. Lənkəran Peşə Liseyi ilə "Yaşıl çay" fermer təsərrüfatı arasın-

da bağlanan memorandum da Prezident İlham Əliyevin qeyri-neft sektorunun, xüsusən də aqrar sahənin inkişafına hesablanan siyasətinə verilən dəstək rolunu oynamalıdır. Bu tədbir həm də onunla əlamətdardır ki, "Yaşıl Çay" Fermer Təsərrüfatı MMC-yə məxsus təsərrüfat sahələrində dövlət-özəl əməkdaşlığı çərçiv-

vəsində bölgədə ilk dəfə olaraq birgə istehsalat və təlimlərin təşkil edilməsi vasitəsilə təhsilalanlarda sahibkarlıq vərdislərinin aşılmasını təşviq etmək mümkün olacaq.

Tədbirdə çıxış edən "Yaşıl Çay" fermer təsərrüfatının direktoru Araz Yağubov rəhbərlik etdiyi təsərrüfat barədə məlumat verərək, aqrar sahə

mütəxəssislərinə böyük ehtiyac duyduğunu, bu əməkdaşlığın hər iki qurum üçün faydalı olacağını bildirib.

Lənkəran Peşə Liseyinin direktoru Afər Kərimov isə çıxışında dövlətimiz tərəfindən peşə təhsilində diqqətin xeyli artdığını, 2016-cı ilin aprel ayında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin yaradıldığını, həmin ilin dekabrında isə Peşə təhsilinin inkişafı üzrə Strateji Yol Xəritəsi hazırlandığını diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, məktəbdə 2 ixtisas üzrə aqrar mütəxəssislər – "Geniş profilli mexanizator-maşinist" və "Kənd Təsərrüfatı məhsulları istehsalı üzrə fermer" də hazırlanır.

Daha sonra memorandum imzalanıb.

İmzalanma mərasimində Lənkəran Şəhər Kənd Təsərrüfatı İdarəsi, Lənkəran Peşə Liseyi və "Yaşıl çay" fermer təsərrüfatının əməkdaşları iştirak ediblər.

Sərraf MİRSƏFƏROĞLU

LƏNKƏRAN REGIONAL ELMI MƏRKƏZİNDƏ GÖRÜŞ

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) vitse-prezidenti, akademik Dilqəm Tağıyevin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Lənkəranda olub. Lənkəran Regional Elmi Mərkəzində rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, elm və təhsil müəssisələrinin rəhbərləri və mütəxəssislərlə keçirilən görüşü AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Dilqəm Tağıyev açaraq 2005-ci ildən Lənkəran Regional Elmi Mərkəzinin fəaliyyətə başlamasını bölgənin elmi həyatında mühüm hadisəyə

çevrildiyini bildirib və son vaxtlar burada aparılan işləri yüksək qiymətləndirib.

Tədbirdə akademiyanın vitse-prezidenti D.Tağıyev AMEA Rəyasət Heyətinin 19 aprel 2017-ci il tarixli qərarı ilə Lənkəran Regional Elmi Mərkəzinin direktoru, kənd təsərrüfatı elmləri doktoru, professor Fərman Quliyevin anadan olmasının 80 illiyi münasibətilə Fəxri Fərmanla təltif olunduğunu bildirərək mükafatı təntənəli surətdə yubilyara təqdim edib.

AMEA Lənkəran Regional Elmi

Mərkəzinin direktoru, professor Fərman Quliyev əməyinə verilən yüksək qiymət üçün AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadəyə və tədbir iştirakçılarna minnətdarlığını bildirib.

AMEA-nın Yer elmləri bölməsinin akademik-katibi Fəxrəddin Qədirov, Azərbaycan Botanika İnstitutunun direktoru, akademik Validə Əlizadə çıxış edərək, regionda elmi-texniki potensialın daha da inkişaf etdirilməsi, regionun tarixinin, mədəniyyətinin, adət və ənənələrinin, fauna və florasının öyrənil-

məsi istiqamətində qarşıda duran vəzifələrdən danışdı.

"Lənkəran" qəzetinin baş redaktoru Əlimərdan Əliyev, kənd təsərrüfatı elmləri namizədi Həzər Hüseynov və başqaları müxtəlif təkliflərlə çıxış etməklə yanaşı, həmçinin yubilyara ürək sözlərini çatdırdılar.

Tədbirdən sonra alimlər rayonun elmi müəssisələrinə, çay plantasiyalarına baş çəkib, işgüzar söhbətlərdə iştirak ediblər.

E.ƏHƏDOV

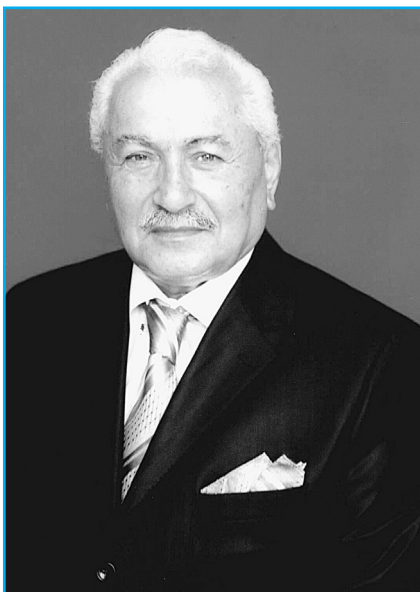
Fərman Quliyev - 80

MƏNƏLİ ÖMRÜN SƏHİFƏLƏRİ

Insan ömrü nəqil kimidir. Dünyaya göz açdığımız andan boy atıb gələcəyə doğru addımlasaq da, sonda hansı nəticənin əldə olunacağından xəbərsizik. Sadəcə bildiyimiz budur ki, günlər aylara, aylar illərə çevrilərək ömrümüzə əlavə olunan vahidlərin sayı artmaqdadır. Amma bu vahidləri zənginləşdirmək, izlərə çevirmək isə təbii ki, hər birimizin əməlidən, fəaliyyətindən asılıdır. Müəllim yetişdirdiyi şagirdləri, tələbələri ilə, həkim neçə-neçə insana sağlamlıq bəxş etməsi ilə, mühəndis çalışdığı sahənin tələbinə uyğun olaraq yenilikləri ilə... bu illərə yeni rəng, yeni çalarlar qatır. Hər bir uğur təbii ki, insandan bilik, bacarıq, özünəgüvən və gələcəyə inamla addımlamağı tələb edir. Ömür eyni zamanda arzu karvanıdır. Arzu isə məqsəddə çatmaq üçün stimuldur.

Səksəninci onilliyin zirvəsindən arxaya baxdıqda yaşadığı hər bir anın dəyərini bilən, bunu Allah-təalının ona bəxş etdiyi qismət kimi dəyərləndirən professor Fərman Quliyevin də fəaliyyəti zəngin, uğurları davamlıdır.

Fərman Ağadadə oğlu Quliyev 19 may 1937-ci ildə Lənkəran rayonunun Sütəmurədov kəndində anadan olub. O, Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutunun aqronomluq fakültəsini bitirib, 1959-1961-ci illər ərzində Azərbaycan Elmi Tədqiqat Bağçılıq və Subtropik

Bitkilər İnstitutunun Lənkəran filialında kiçik elmi işçi vəzifəsində işləyib.

1965-ci ildə Gürcüstan Subtropik Təsərrüfatı İnstitutunda dissertasiyasını müvəffəqiyyətlə müdafiə edən F.Quliyev kənd təsərrüfatı elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə alıb.

Gənc alim 1967-ci ildə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin dövləti ilə Azərbaycan Bağçılıq və Subtropik Bitkilər Elmi Tədqiqat İnstitutunun Lənkəran filialında aqrokimya və bitki fiziologiyası laboratoriyasının müdiri vəzifəsində fəaliyyətə başlayıb və 1968-ci ildən 1984-cü ilə qədər Lənkəran filialının direktoru vəzifəsində çalışıb.

O, 1973-cü ildə baş elmi işçi və 1988-ci ildə isə dosent elmi adına layiq görülmüş.

Alim, həmçinin "Xalqlar dostluğu" ordeni və "Əmək rəşadəti" medalı ilə təltif olunub. 1988-ci ildə isə Gürcüstan Subtropik Təsərrüfatı İnstitutunda (Suxumi şəhəri) "Azərbaycanda çay bitkisinin intensiv texnologiyasının elmi əsasları" mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə edərək kənd təsərrüfatı elmləri doktoru alimlik dərəcəsinə alıb.

1982-ci ildə "Azərbaycan Respublikasının Əməkdar aqronomu" fəxri adına layiq görülmüş.

1995-1996-cı illərdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Beynəlxalq elmi-texniki əməkdaşlıq və informasiya idarəsinin rəisi vəzifəsində çalışan F.Quliyev 1996-1998-ci illərdə İran İslam Respublikasının Ərdəbil şəhərindəki Azad İslam Universitetində elmi-tədqiqat işləri üzrə və İran Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində bağçılıq və subtropik bitkilər üzrə müşavir vəzifəsində işləyib.

1993-cü ildə "professor" elmi rütbəsinə alan F.Quliyev 1996-cı ildə Beynəlxalq Energetika Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib.

2003-2015-ci illərdə Lənkəran Dövlət Universitetinin "İqtisadiyyat və aqrotexnologiya" kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışıb. "XXI əsrin tanınmış alimi" Beynəlxalq diplomuna layiq görülmüş.

F.Quliyev 2015-ci ildən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Lənkəran Regional Elmi Mərkəzinin direktoru vəzifəsində çalışır.

Çayçılıq və sitrusçuluq sahəsində əldə etdiyi mühüm elmi nailiyyətləri ilə bir məktəb yaranan və neçə-neçə mütəxəssisin hazırlanmasında fəal iştirak edən alim təkcə ölkəmizdə deyil, onun hüduqlarından kənarda da yaxşı tanınır. 2015-ci ildə o, istedadlı gənc alimlərin yetişdirilməsində xidmətlərinə, subtropik bitkilərin becərilməsi və ekologiyasının elmi-praktik əsaslarının öyrənilməsi sahəsində apardığı elmi tədqiqatlarına, gənclər arasında vətənpərvərlik hisslərinin aşılanması və aqrar elminin inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə "Avropa Nəşr Mətbu Evi" mükafat komissiyasının qərarı ilə "Ən yaxşı vətənpərvər tədqiqatçı alim" qızıl medalına və diplomuna layiq görülmüş.

Alim 2 feyxoa sortu və "Orqanizmlərin ətraf mühit amillərinin mutagen təsirinə davamlılığının artırılması üsulu" patentinin həmmüəllifidir.

F.Quliyev 2014-2015-ci illərdə müəllifi olduğu 4 çay sortunu ("Fərmançay", "Lənkəran", "Xəzər" və "Fərmançay Çəhrayı") Seleksiya Nailiyyətlərinin Sınağı və Mühafizəsi üzrə Dövlət Komissiyasına təqdim edib.

Hazırda alim ingilis dilində

nəşr edilən beynəlxalq "Aqrar elmlərin sənəmələri" və "Yaşıl Çay" jurnallarının redaksiya heyətinin üzvüdür. O, həm də Beynəlxalq Qafqaz və Azərbaycan Çay Assosiasiyaları İctimai Birliyinin prezidenti və Azərbaycan Ekologiya və Ətraf Mühitə Nəzarət Mərkəzi İctimai Birliyinin Lənkəran cənub Regional Departamentinin sədridir.

Onun rəhbərliyi ilə Azərbaycanın və xarici ölkələrin müxtəlif elmi-tədqiqat və tədris müəssisələri üçün 15 aspirant və dissertant hazırlanıb. Alimin elmi əsərləri Azərbaycan, rus, fars, ingilis, çin, gürcü və s. dillərdə çap olunub.

Qeyd etdiklərimiz əlbəttə ki, professor Fərman Quliyevin elmi fəaliyyətinə qısa bir baxışdır. Çalışdığımız sahədən asılı olaraq özümüzü o zaman xoşbəxt hiss edirik ki, əldə etdiklərimiz nailiyyətlərlə ölkəmizə, xalqımıza hansısa töhfələri verək. Düşünürük ki, Fərman müəllimin qazandığı uğurlar həm gələcək fəaliyyəti, həm də töhfələri üçün stimuldur. Yəni qaya ki, yarada bilək. Yarada bilək ki, iz qoyaq...

Bu amal naminə çalışan professor Fərman Quliyevi 80 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirik, ona yeni-yeni elmi uğurlar arzulayırıq.

Ağadın ŞAĞLASERLİ

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi qarşısında

LƏNKƏRAN QƏZASININ GENERAL-QUBERNATORU

Azərbaycan Ordusunun hərbi birləşmələri ilə birlikdə qəzanın aqıvvardiyaçı-daşnak qüvvələrindən müdafiəsində onun da xidmətləri çoxdur

Doxsan doqquz il bundan əvvəl Azərbaycan Demokratik Respublikası (ADR) tarixi meydana qədəm qoyub. Mövcud olduğu 23 ayda ADR çox çətin inkişaf yolu keçib, məşəqqətli və ağır bir dövrdə Azərbaycan hökuməti öz dövrü üçün müttərəqqi əhəmiyyəti olan bir sıra qanunlar qəbul edib.

28 may 1918-ci ildə Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin yaradılması haqqında tarixi Bəyannaməni imzalayan dövlət xadimlərindən biri də Cavad bəy Məlikyev qanun olub.

Cavad bəy Rza oğlu Məlikyev 1878-ci ildə Yelizavetpol quberniyasının Şuşa mahalındakı Tuğ kəndində doğulub. İlk ibtidai təhsilini o, həmin dövrün görkəmli məarifçilərindən və Füzuli poeziyasının davamçılarından sayılan şair Mir Mehdi Xəzəninin ev məktəbində alıb. 1903-cü ildə – Azərbaycanın neft sənayesinin çiçəkləndiyi və dünya şöhrəti qazandığı bir zamanda gənc Cavad bəy Bakıya gəlib neft mədənlərində əmək fəaliyyətinə başlayır. O, gündəlik işdən savayı ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslərlə də maraqlanırdı və "Hümmət" təşkilatının sıralarına daxil olur. Cavad bəy tez-tez öz dostları, iş yoldaşları ilə birlikdə fəhlə mitinglərində iştirak edirdi, zəhmətkeşlərin hüquqlarının müdafiəsi üçün əlindən gələni əsirgəmir. Cavad bəy Məlikyev qanunun neftçilər arasında tez bir zamanda nüfuz qazanması çar məmurlarının nəzərindən qaçmırdı. 1909-cu ildə Bakının general-qubernatoru R.Martınovun əmri ilə o, bir il müddətinə həbs cəzasına məhkum olunur. Həbsxanadan çıxdıqdan sonra Cavad bəy doğma Tuğ kəndinə qayıdıb müxtəlif janrlı bədii və ictimai-siyasi ədəbiyyatın mütaliəsi ilə məşğul olur, həmçinin Şuşanın, Qaryagininin (indiki Füzuli rayonu – A.B), Gəncənin, Ağdamın və digər qonşu ərazilərin açıqlıqlı, məarifpərvər şəxsləri ilə dostluq əlaqələri saxlayır.

Cavad bəy Tuğda yaşadığı müddətdə Baxşəli bəy Məlik-

Aslanovun qızı Rəna xanım ilə həyatı qurur. Bu izdivacdən onların Ənvər adlı oğlu, Tamara adında qızı dünyaya gəlir. Lakin tale Cavad bəydən bir müddət "üz çevirir". O iki yaşlı oğlu Ənvəri, sonra isə gənc həyat yoldaşı Rəna xanımı itirir. Bu ayrılığa dözmə bilməyən Cavad bəy yeganə qızını anası Mina xanımın yanında qoyaraq 1914-cü ildə Bakıya dönüb yenidən burada milyonçu Şibayevin mədənlərində tabelçi vəzifəsində işləməyə başlayır.

Elə həmin ildən o, siyasi tədbirlərdə, yığıncaqlarda fəal iştirak edir və tezliklə məzmunlu, canlı, odluluqlu çıxışları ilə şöhrətə nail olur.

Bununla yanaşı, C.Məlikyev qanov öz təhsilinin də qayğısına qalır. Bakıda iki ixtisas məktəbini bitirərək mühəndis-texnik diplomu alır. Cavad bəy doğma Azərbaycan dili ilə yanaşı daha beş dildə – rus, alman, fars, gürcü və erməni dillərində də sərbəst danışır yazmaq bacarırdı. 1918-ci ilin əvvəllərində Cavad bəy Zaqafqaziya komissarlığının müsəlman fraksiyasının tərkibinə seçilir.

26 may 1918-ci ildə Azərbaycan Milli Şurası yaradılır və C.Məlikyev qanov onun üzvü seçilir. Cəmi iki gün sonra isə o, Həsən bəy Ağayev, Fətəli xan Xoyski, Nəsim bəy Yusifbəyli, Rəhim bəy Vəkilov, Xəlil bəy Xasmməmmədov, Şəfi bəy Rüstəmbəyov, Musa bəy Rəfiyevlə birlikdə Azərbaycan Demokratik Respublikasının yaradılması haqqında "Müstəqillik Bəyannaməsi"ni imza atır.

C.Məlikyev qanov Azərbaycan parlamentinin üzvü kimi onun iclaslarında fəal iştirak edir. Bir qədər sonra isə o, Zaqafqaziya Seymində Azərbaycanı ləyaqətlə təmsil edir.

1919-cu ildə gənc demokratik respublikanın cənub regionunda həyəcənli vəziyyət yaranmışdı. Polkovnik İlyəşevinin komandanlığı ilə Denikin erməni dəşnaklarının da daxil olduğu quldur dəstələri Lənkərandə hakimiyyəti ələ keçirərək güclə bu bölgəni Rusiyanın təbəçiliyinə keçirməyə cəhd göstərirdilər. Şəhərin açıqlıqlı, savadlı şəxslərinə, dinc əhaliyə göz görə-görə divan tutulurdu. Belə vəziyyət ADR-in rəhbərliyini narahat etməyə bilməzdi. Respublika parlamentinin fəvqəladə iclasında səs çoxluğu ilə Cavad bəy Məlikyev qanov Lənkəran mahalının səlahiyyətli nümayəndəsi seçilir. Azərbaycan hökumətinin göstərişi və şəxsən Cavad bəyin özünün təklifi ilə Azərbaycan ordusunun dəstələri general-mayor Həbibulla Səlimovun komandanlığı altında Lənkərana göndərilir. Bununla əlaqədar Cümhuriyyətin hərbi naziri Səməd bəy Mehmandarov

Lənkəran mahalının əhalisinə ünvanlandığı çağırışında yazırdı: "Vətəndaşlar, Azərbaycan Respublikası Hökumətinin iradəsilə mən Lənkəran uyezdində vətəndaş müharibəsinin qarşısını almaq, orda qayda-qanun yaratmaq, sizləri qatillərdən xilas etmək üçün dəstə göndərirəm. Azərbaycan ordusu heç bir milli və dini ayrı-seçkiliyə yol vermədən Lənkəran uyezdində qanunçuluq və ədalət gətirəcək. Silahlı qüvvələrin himayəsilə bölgədə tezliklə əmin-amanlıq bərpa olunacaq..."

...Hər bir silahlı müqavimət ölüm hökmü ilə cəzalandırılacaq və orduya belə hallara qarşı əmansız davranmaq əmri verilib. Öz növbədə həmçinin dəstənin rəisində dinc əhaliyə qarşı heç bir zorakılığa yol verilməməsinə təsdiqlənmişdir".

Milli Ordu qoşunlarımızın sücaəti sayəsində qondarma "Muğan radası"nın və Denikin tör-töküntüləri məhv edilir və Cavad bəy Məlikyev qanov Lənkəran qəzasının general-qubernatoru təyin olunur.

Azərbaycan Demokratik Respublikasının programını Lənkərandə həyata keçirən Cavad bəy özünün bütün güc-qüvvəsini bu diyarın iqtisadi-mədəni inkişafına sərf edir.

Çox keçir ki, Lənkərandə həyat öz axarına düşür. C.Məlikyev qanovun köməyi ilə burada yeni kitabxana və klublar, digər mədəni-maarif obyektləri fəaliyyətə başlayır, savadsızlığın ləğvi üzrə kurslar açılır...

Cavad bəy 28 aprel 1920-ci ildə – Azərbaycan Demokratik Respublikasının süqutuna kimi Lənkəran qəzasının general-qubernatoru vəzifəsində çalışıb. XI Qızıl Ordu Bakını, daha sonra Lənkəranı ələ keçirəndən sonra Cavad bəy həyatının təhlükədə olmasına baxmayaraq Vətəni tərk etmək niyyətinə düşmür. Bir müddət o, əmək birjasında, neft təchizatı idarəsində, N.Nərimanov adına Bakı Sənaye Texnikumunda işləyir. Hansı sahədə çalışmasından asılı olmayaraq Cavad bəy Məlikyev qanov özünü Vətənin layiqli övladı kimi göstərə bilir. Amma buna baxmayaraq o, qeyri-qanuni yollarla düz altı dəfə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunur. 1933-cü ildə isə Cavad bəy Azərbaycan Fəvqəladə Komissiyasının qərarı ilə yenidən həbs cəzasına məhkum edilir və ömürlük olaraq Kominin həbs düşərgələrinə sürgünə göndərilir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, C.Məlikyev qanovun "Vətən xaini" kimi tutulması haqqında orderi erməni millətçiləri Nersesov və Ayvazov imzalayıblar.

Respublika rəhbərliyinin qara fikirli bəzi məmurlarına elə bil bunlar azlıq edirdi. 1937-ci ildə onlar Cavad bəyin həyat yoldaşı

Məryəm xanım Bayraməlibəyovanı, daha sonra isə digər qohum-əqrəbalarını da həbs etdilər. Onu da əlavə edək ki, Məryəm xanım Bayraməlibəyova görkəmli Azərbaycan məarifçisi Teymur bəy Bayraməlibəyovun doğma qızı və davamçısıdır. Lənkəran şəhərində qızlar üçün ilk məktəbin və xeyriyyə cəmiyyətinin yaradılması məhz bu cəfəkeş qadının adı ilə bağlıdır.

Repressiya Məlikyev qanovlar ailəsinin bütün üzvlərini bir-birindən ayırır. Cavad bəyin üç qızı – Azərə, Taliyə və Asimə nənələri Şirin xanımın himayəsində qalıb. Məlikyev qanov ailəsinin bir çox üzvləri "Vətən xaini" damgasından qorxaraq ata-baba soyadlarını Yeqanlı, Yeqanov, Rzayev, Zeynalov, Behbudov və s. ilə əvəz etməyə məcbur olublar.

Ömrünün otuz beş ildən çoxunu həbsxanalarda keçirən Cavad bəy Məlikyev qanov 18 may 1942-ci il tarixində Kəreliyada sürgündə vəfat edib. Ona yalnız ölümündən sonra – 1959-cu ilin fevralında Kəreliya MSSR Ali Məhkəməsi tərəfindən bəraət verilib. Cavad bəyin ömür-gün yoldaşı Məryəm xanım isə 1956-cı ildə bəraət alıb və 1987-ci ildə 89 yaşında dünyasını dəyişib.

C.Məlikyev qanovun hər üç övladı ali təhsil alıb. Tanınmış həkim olmuş böyük qızı Azərə tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə layiq görülüb.

Bəli, Cavad bəy Məlikyev qanov həmişə öz xalqına, Vətəninə sadıq olub. Onun sürgündən ömür-gün yoldaşı Məryəm xanımın göndərdiyi məktublardan aşağıdakı sətirlər deyilənlərə əyani sübutdur:

"...Axı, sən yaxşı bilirən ki, Vətəni necə sevirəm! Mənim Azərbaycanım, mənim xalqım mənə çox əzizdir. Onlar üçün həttə həyatımdan keçməyə belə hazıram!..."

Ondan bu həyatı aldılar! Sonda qeyd edək ki, məhz Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin şərəfli tarixi üzərindəki yasaq götürüldükdən sonra onun ictimai və siyasi fəaliyyəti layiqli qiymətini ala bildi. 1998-ci ildə Cavad bəy Məlikyev qanovun anadan olmasının 120-ci ildönümü münasibətilə onun 1921-1933-cü illərdə Bakıda yaşadığı Ostrovski, indiki Süleyman Tağızadə küçəsindəki 68 saylı binaya xatirə lövhəsi vurulub. Amma təəssüf ki, C.Məlikyev qanovun həyat yoldaşı Məryəm xanım Bayraməlibəyova hələ də bu diqqətdən kənarda qalıb.

Ağaddin BABAYEV.

Şəkillərdə:

Cavad bəy Məlikyev qanov;

C.Məlikyev qanov həyat yoldaşı

Məryəm xanım;

Azərbaycan Milli Şurası.

Veteran mədəniyyət işçilərimiz

HƏMİŞƏ ÖN SİRADA

Haqqında söhbət açmaq istədiyimiz Yəhya Mirxalq oğlu Hətəmov 1937-ci ildə Lənkəran rayonunun Şağlaser kəndində zəhmətkeş ailədə dünyaya göz açmışdır. 1956-cı ildə Separadi kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra o, bir müddət kənddəki təsərrüfatda çalışmış, daha sonra Bakı Kitabxanaçılıq Texnikumunun mədəni-maarif şöbəsinə daxil olmuşdur.

1959-cu ildə texnikumu müvəfəqiyyətlə başa vuran Y.Hətəmov Port-İliç (indiki Liman) şəhər mədəniyyət evində ixtisası üzrə əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Sonralar o, rayonun Separadi, Zövlə və Şağlaser kəndlərində fəaliyyət göstərən klub və mədəniyyət evinin direktoru vəzifəsində işləmişdir.

İşlədiyi illər ərzində Y.Hətəmov rəhbərlik etdiyi mədəniyyət müəssisələrində bədii özfəaliyyət və dram kollektivləri yaratmış, gənc muğam sənətkarları yetişdirmişdir. Onu da qeyd edək ki, Yəhya Hətəmov özü də gözəl, mələhətli, tərəvətli səssə malik bir sənətkar kimi muğam, xalq mahnıları və təsniflərini yüksək şövqlə ifa etmiş, ümumrayon tədbirlərində tamaşaçıların alqışlarını qazanmışdır.

Y.Hətəmov respublikada keçirilən mahnı müsabiqələrində uğurlu çıxışına görə dəfələrlə münəssiflər heyəti tərəfindən mükafata layiq görülmüşdür. O, 2011-ci ildə respublika Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin fəxri fərmanını, eləcə də pul mükafatını almışdır. Rayonda keçirilən bayram şənliklərində yaxşı muğam ifasına görə dəfələrlə Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən mükafatlandırılmışdır.

Y.Hətəmov bir neçə dəfə respublika televiziyasında muğam və xalq mahnıları ilə çıxış etmişdir.

Ömrünün 50 ilindən çoxunu mədəniyyət sahəsinə həsr etmiş Yəhya Hətəmov "Qabaqçıl mədəniyyət işçisi", "Sosializm yarışının qalibi" döş nişanları, "Əmək veteranı" medalı ilə təltif olunmuşdur.

Yəhya Hətəmov həm də ötən əsrin 70-80-ci illərindən bəri mətbuat səhifələrində maraqlı məqalələri ilə çıxış etmiş, "Lənkəran" (indiki "Lənkəran") qəzetinin ştatdankənar müxbiri kimi fəaliyyət göstərmişdir. Onun məqalələri həmçinin respublika qəzetlərində dərc olunmuş, radio dalğalarında səsləndirilmişdir.

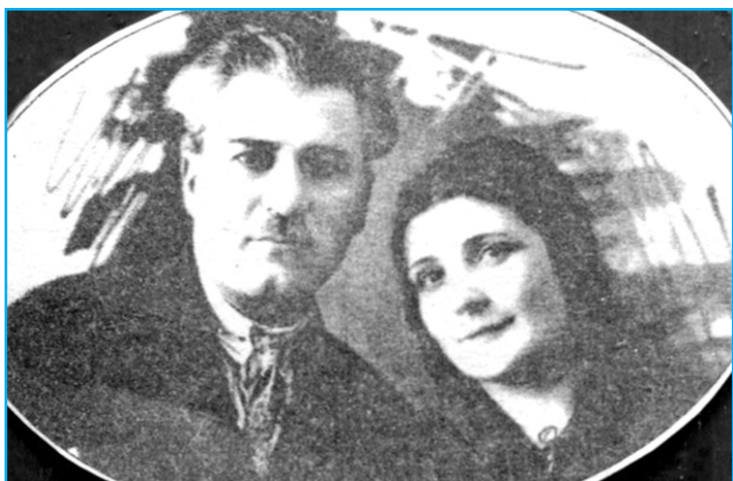
Y.Hətəmov bu gün də ön sıralardadır. İctimai müxbir kimi o, bu sahədəki fəaliyyətini davam etdirir.

"Lənkəran" qəzetinin əməkdaşı, yazıçı-jurnalist Ağaddin Babayevin həmkəndlisi barədə dedikləri:

– Yəhya Hətəmov sevdiyim, hörmət bəslədiyim insanlardandır. Məhz onun məqalələri hesabına mən jurnalistikaya həvəs göstərmiş, ilk yazılarımı onun tövsiyəsi ilə qələmə almışam. Aramızdakı yaş fərqi baxmayaraq, Yəhya müəllim mənim yaxın dostum, sirdaşımıdır. Fərsətdən istifadə edib ona Allahdan möhkəm cansağlığı, uzun ömür diləyirəm.

Biz də öz növbəmizdə gözəl muğam ustası, veteran mədəniyyət işçisi və ictimai müxbir olan Yəhya Hətəmovu 80 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirik, ona uğurlar arzulayırıq.

Azad ZÜLALOĞLU,
"Qızıl qələm" media mükafatı laureatı

FİKİR, SÖZ VƏ MƏLUMAT AZADLIĞININ, PLÜRALİZMİN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ AZƏRBAYCANDA PRIORİTET SAHƏLƏRDƏN BİRİDİR

Dünyada fikir və söz azadlığı ən əvəzolunmaz nemətlərdən sayılır. Bəşər övladının azad mühitdə yaşayaraq öz fikrini sərbəst ifadə etməsindən yaxşı nə ola bilər? Fikir və söz azadlığı olmadan demokratik ənənələrin ölkə həyatında bərqərar olması qeyri-mümkündür desək, səhv etmərik. Dünyanın siyasi və ictimai düzümü elə bir səviyyəyə çatıb ki, "Azad mətbuat nə üçün lazımdır" sualı artıq öz aktuallığını itirib. Çünki indi mətbuat hər hansı bir demokratik ölkədə təkcə "dördüncü hakimiyyət" rolunu oynamır. Mətbuat həm də cəmiyyətin inkişaf göstəricisi hesab olunur.

Təqdirəlayiq haldır ki, onlarla beynəlxalq sənədlərdə fikir və söz azadlığı ən ali hüquq müstəvisində təsbit olunub. 1994-cü ildə Meksikoda qəbul edilmiş Çapul-tarek Deklarasiyası da söz azadlığını daha modern və ideal məzmununda müəyyən-ləşdirib: "Söz və mətbuat azadlığı olmadan heç bir xalq və ya cəmiyyət azad ola bilməz. Bu azadlıq heç bir hakimiyyət tərəfindən bağışlanmır, o, xalqa mənsub olan alınmaz hüquqdur".

Bəs Azərbaycanda fikir, söz və məlumat azadlığının vəziyyəti əvvəllər necə olub, bizim yaşadığımız indiki dövrdə necədir? Bu suallara cavab tapmazdan öncə təbii ki, bir sıra tarixi və müasir real-lıqları nəzərdən keçirmək lazım gəlir.

70 illik Sovet hakimiyyəti dövründə nəinki fikir və məlumat azadlığı vardı, sadəcə bu termini dilə gətirmək belə çox qorxulu məsələ idi. SSRİ Konstitusiyasında əsas insan hüquq və azadlıqları ilə bağlı müddəalar öz əksini tapsa da, bu, yalnız rəsmiyyətçilik mahiyyəti kəsb edirdi. Yazılı ədəbiyyatda, mətbuat səhi-fələrində hər hansı müstəqil fikir yürütmək müşkül məsələ idi, bu barədə düşü-nənləri isə çox ağır cəza tədbirləri gözlə-yirdi. 1930-cu illərin sonunda Azərba-ycanın yüzlərlə say-seçmə ziyalılarından, şair, yazıçı və tənqidçilərinin, qəzet redaktor-larının, sənət adamlarının başına gətirilən müsibətlər dediklərimizə əyani sübutdur. Hüseyn Cavid, Mikayıl Müşviq, Əhməd Cavad, Əli Nəzmi, Mümtaz, Tağı Şahbazi, Ülvi Rəcəb, Böyükağa Mirsalayev və on-larla digər müstəqil düşüncə sahibləri əqidlərinə görə doğma vətəninə didər-gin salınaraq, min cür işgəncələrə məruz qaldılar. Həmin dövrdə kommunist düş-şüncəsi bütün mülki-siyasi azadlıqların önündə gedirdi və Azərbaycanda da mət-buatın başı üzərindən asılan "Demokl qılıncı" gündən-günə aşağı enirdi.

Sizə şahidi olduğum bir hadisədən danışmaq istərdim. Ötən əsrin 80-ci illərin ortalarında çalışdığım "Leninci" (indiki "Lənkəran") rayon qəzetinin hər sayı mət-bəddə çap olunduqdan sonra bir qayda olaraq gecə ikən redaktorun evinə aparılırdı. Redaktor 4 səhifəlik qəzeti təkrar oxuyub nəzərdən keçirdikdən və hər şeyin qaydasında olduğuna əmin olduqdan son-ra onun abunəçilərə çatdırılmasına icazə verərdi. Bir dəfə isə redaktor qəzetdə o dövrün rəhbər vəzifədə çalışanlardan biri-nin soyadının səhv gətməsindən hiddətlə-nərək mətbu nəşrin 23.000 nüsxəsinin büt-ütünü yandırılmasına sərəncam verdi. Bu hadisədən qəzet əməkdaşlarından və mət-bəə işçilərindən cəmi bir neçə nəfəri xəbə-ruta bilmişdi. Həmin sayda gedən yanlış-lığa düzəliş verildikdən sonra qəzet təkrar çap olunaraq poçt şöbəsinə yola salındı.

Əslində redaktorun 23.000 tirajlıq nəşri çıxdaş etməkdən başqa çarəsi yox idi. Əgər o cür səhvlə qəzet abunəçilərə çatdı-rılısaydı, çox güman ki, raykomun büro-sunda redaktoru ciddi cəza gözləyəcəkdi.

Respublikamızda mətbuatın düşər olduğu acınacaqlı vəziyyət ötən əsrin 80-ci illərin sonunadək davam edib. 1988-ci ildən başlayaraq postsovet məkanında baş

qaldıran ümumxalq hərəkatı kommunizm ideologiyasının qarşısına sədd çəkməklə demokratiya ab-havasının formalaşması-na zəmin yaratdı. 1990-cı illərin əvvəl-lərində Azərbaycan da daxil olmaqla, SSRİ respublikaları müstəqillik əldə edərək psevdoazadlığa birdəfəlik "əlvida" dedilər.

1995-ci ilin noyabr ayında müstəqil Azərbaycanın ilk konstitusiyası qəbul edilərkən mətbuat azadlığı və onunla əlaqədar məsələlərin kompleks tənzimlən-məsini həyata keçirmək üçün bir sıra mühüm normalar da burada öz əksini tapdı. 1996-cı il noyabrın 15-də "Dövlət sirri haqqında" Azərbaycan Respublika-sının Qanunu qəbul edildikdən sonra Nazirlər Kabineti yanında Dövlət Sirlərini Mühafizə edən Baş İdarənin ("Qlavlit") iş metodlarında müsbətə doğru ciddi dəyi-şikliklər edildi. Ulu Öndər Heydər Əliyev-in 1998-ci il 18 iyun tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilən "İnsan hüquqlarının müda-fisəsinə dair Dövlət Proqramı" isə vətən-daşların Konstitusiyada əksini tapmış söz, məlumat, fikir azadlıqlarının təminatına olverişli imkanlar açdı.

Həmin dövlət proqramından bir müd-dət sonra Azərbaycan Prezidentinin 1998-ci il avqustun 6-da imzaladığı "Azərba-ycan Respublikasında söz, fikir və mətbuat azadlığının təmin edilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" fərman kütləvi infor-masiya vasitələrinin sərbəst inkişafı, onla-rın cəmiyyətin demokratikləşməsinə təsir edən qüdrətli vasitəyə çevrilməsi yolunda dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində mühüm addım oldu. Həmin fərmanla informasiya vasitələri üzərində "Demokl qılıncı" kimi asılmış "Qlavlit"-in fəaliyyə-tinə həmişəlik son qoyuldu.

1999-cu il dekabrın 7-də "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında" və 2005-ci il sentyabrın 30-da "İnformasiya əldə etmək haqqında" qanunların qəbul edil-məsi də Azərbaycanda azad mətbuatın inkişafı üçün mühüm töhfə oldu.

Bu gün fikir, söz və məlumat azad-lığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi Azərbaycanda prioritet sahələrdən birinə çevrilib. Respublikamız MDB ölkələri arasında KİV-in cəmiyyətinə görə lider yerlərdən birinə yiyələnib. Hazırda ölkə ərazisində 40-dan artıq gündəlik, 200-dən artıq həftəlik və aylıq qəzet nəşr olunur, 10 milli, 1 peyk, 13 regional və 17 kabel tele-viziyası yayımlanır.

2003-cü ildə təsis edilmiş Mətbuat Şurasının məqsədi jurnalistlərin öz peşə fəaliyyətlərində qanunvericiliyin tələblə-rinə, peşə prinsiplərinə əməl etməsinə ictimai nəzarətin həyata keçirilməsi, dövlət orqanları və ictimaiyyətə mətbuat arasın-

da əlaqənin və etimadın möhkəmləndi-rilməsi, söz, fikir və məlumat azadlığına daha geniş imkanlar yaradılmasından ibarətdir. Şura media vasitələrinin fəaliy-yət sahələrində baş verən münaqişələrin məhkəməyəqədər həlli variantlarının araşdırılmasını, redaksiya əməkdaşlarının davranışı ilə əlaqədar verilmiş şikayətlərin qəbulu, öyrənilməsi və bununla bağlı qərarların çıxarılmasını həyata keçirir.

Ölkə başçısı İlham Əliyevin 3 aprel 2009-cu il tarixli "Azərbaycan Respubli-kası Prezidenti yanında Kütləvi İnfor-masiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun yaradılması haqqında" Sərəncamı da kütləvi informasiya vasitə-lərinin inkişafına dövlət dəstəyi konsep-siyasında əksini tapmış məsələlərin prak-tik surətdə gerçəkləşdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Fond son 8 ildə uğurla fəaliyyət göstərərək mətbuatın inkişafına, o cümlədən qəzetlərin ayrı-ayrı layihələrinin maliyyələşdirilməsinə mütə-madi maddi yardım göstərir.

Konsepsiyanın beşinci hissəsində kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyinin sahələri əhatəli əksini

cəmiyyətin bəhrələrindən geninə-boluna istifadə edən bəzi işbazlar indi də qəzet açmaq iştahına düşməklə jurnalistikada "iz" qoymağa cəhd göstərirlər. Onların çoxunun nəinki ali, heç orta ixtisas təhsili olmadığı halda, ciblərinə vəsiqə quyub, idarə və təşkilatların qapısına gedirlər. Məqsəd isə aydındır: yetərinə pul qopar-maq. İstəkləri gerçəkləşməyəndə, bu "qə-ləm sahibləri" öz qəzetlərində hədyan dolu cizmaqaraları ilə idarə müdirlərindən "tənqid" yazırlar. Nəticədə isə jurnalist-lərin peşə davranışı normaları – qərəzsiz-lik, obyektivlik, vicdanlılıq, hadisələrə obyektiv baxış kimi ümdə prinsiplər pozulur, ayrı-ayrı dövlət məmurlarının, ictimai-siyasi xadimlərin, vətəndaşların şərəf və ləyaqətinə toxunan yazılar qəzet səhifələ-rində özünə yer alır.

Bizim Lənkərana da demək olar ki, hər gün 3-4 məqalə gəlir. Əksəriyyəti də cüt-cüt, qoşa-qoşa gəlir. Onlar idarə və müs-sisələrdə, xüsusən də büdcə təşkilatlarında olur, amma həmin təşkilatlar barədə çalış-dıqları qəzetlərdə bir kəlmə də yazmırlar.

Bəzi qəzetlər isə yaxşı "iş metodu" ta-pıblar. Elə ki, ölkə başçısının ad günü ya-xınlaşır, yubiley nömrəsi çap etdirmək bə-hanəsi ilə düşürlər idarə müdirlərinin, polis, məhkəmə və prokurorluq orqanları əməkdaşlarının canına və hərsindən 20-30 manat qopardaraq onların şəkilləri ilə birlikdə təbriklərini də qəzetdə dərc edir-lər.

Nə yaxşı ki, Mətbuat Şurası "reket jur-nalistika"sına qarşı ardıcıl olaraq bəriş-maz və qətiyyətli mübarizə üsullarından istifadə edir. Jurnalistlərin Peşə Davranışı Qaydalarını mütəmadi pozduqlarına, tən-qid obyektlərinin fikirlərinin dərcinə önəm vermədiklərinə, şəxsi həyatın toxunulmaz-lığı prinsipinə laqeyd yanaşdıqlarına, səhi-fələrində insanların şərəf və ləyaqətini aşağıladığına görə hazırda 84 qəzet və jurnalın adı Şuranın "qara siyahı"sına daxil edilib.

Təqdirəlayiq haldır ki, jurnalistlərin sosial rifah halının yüksəldilməsi məsələsi dövlət başçısı İlham Əliyevin daim diqqət mərkəzindədir. Bu istiqamətdə atılan addımlar media nümayəndələrinin sosial şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu mənada 2010-cu ildə – Azərbaycan Milli Mətbuatı-nın 135 illik yubileyi münasibətilə jurn-alistlərin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırıl-ması istiqamətində imzalanan mühüm sərəncam xüsusi qeyd olunmalıdır. Sərəncamın uğurlu icrası nəticəsində 2013-cü ildə jurnalistlər üçün 156 mənzilli bina tikilərək onların istifadəsinə verilib. Yaxın vaxtlarda – Milli Mətbuat günü ərəfəsində 17 mərtəbəli, 3 girişli, 255 mənzilli sayca ikinci yaşayış binasının order və açarları da KİV əməkdaşlarına təqdim olunacaq.

Azərbaycan Respublikasının Prezi-denti yanında Kütləvi İnformasiya Vasi-tələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fon-dunun icraçı direktoru Vüqar Səfərlinin təbrincə desək, "biz bu gün çox məmnu-niyyətli və qürur hissi ilə qeyd edə bilərik ki, Azərbaycanda azad media formalaş-ıb, inkişaf edir və bundan sonra da inkişaf edəcək. Azərbaycan dövləti özünün daxili həyatını azad mediasız təsəvvür etmir. Bəlkə də Avropa və dünya ölkələrinin ço-xundan qabaq bu dəyər Azərbaycan me-diasına və onların nümayəndəsi olan jur-nalistlərə məxsusdur".

Ağaddin BABAYEV,
"Lənkəran" qəzetinin müxbiri.

(Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün)

Təzə prezidentin ilk iş həftəsi olduğundan işçilərin heç biri şirkətin ofisini ondan əvvəl tərk etməyə cürət etmirdi. Bu adət-ənənəni gözləməyi hər birimiz özümüzlə borc bilirdik. İnsafən, prezident də bizi çox intizarda saxlamırdı. İş vaxtı başa çatandan uzağı 30-40 dəqiqə keçmiş kabinetindən çıxıb otaqlara qıy-qacı nəzər sala-sala dəhlizi keçib gedirdi. "Mercedes-Benz"-in səsi eşidilməz olan kimi ofisdəki səs-küydən, dəhlizin və pilləkənin üstünə döşənmiş keramik plitəyə dəyən ayaqqabı dabanın taq-qıltısından qulaq tutulurdu. Bu da, hardasa, bir neçə dəqiqə çəkirdi və bir azdan ofis çarxı sınımış dəyirmanə oxşayırdı.

Son bir həftədə olduğu kimi, bu gün də işdən çıxanda ətraf təzəcə qaranlığa qorq olmuşdu. Şəhəri çıxarışda ev üçün bazarlıq etməyimi xatırladım. Maşını yol kənarındakı bərlə-bəzəkli iri marketin qarşısında saxladım. Marketə yenidən gətirilən "Moskovski" konfet və karamellərdən, bir az da başqa ərzaqlardan alıb özü açılan giriş qapısına yaxınlaşmışam ki, qulağıma tanış səs gəldi. Çönüb baxanda əmim oğlu Davudu gördüm. Əslində Davudun atası ilə mənim atam əmioğlu idilər, amma biz də bir-birimizə elə "əmioğlu" deyib müraciət edirdik. Davud əlindəki çantayı yerə qoyaraq məni bərk-bərk qucaqlayıb həmişəki dillidiləvərliyi ilə dilləndi:

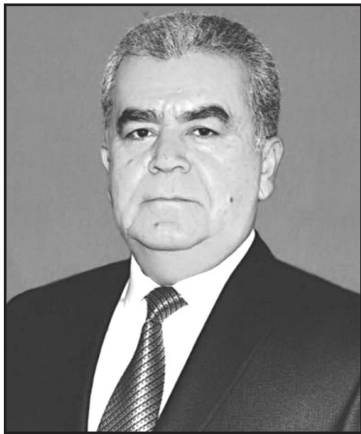
– Nə var, nə yox, ay Nağı? Evdəkilər necədir? Xeyli vaxtdır görüşürük. Vallah, çox pis adamlarıq, illərlə bir-birimizdən xəbər tutmurduq, ölüm-itim olsa da bilmərik. Rəhmətliklərin ruhunu bizi bağışlamaz. Nə isə, bunlar keçib gedib. De görüm, nə işlə məşğulsan, işləyirsən, ya yox?

– İşləyirəm. Üç ildir şəhərin iri özəl şirkətlərinin birində şöbə rəisiyəm. İşlərlə də pis deyil.

– Nə yaxşı, nə yox. Mən də bir ildir ki, məktəb direktorluğundan çıxmışam, indi sırası müəlliməm. Direktorluqdan da özüm çıxdım. Gördüm əsəbiləşirəm, əsəblərim pozulur. İndi başım dincdir, öz əlim, öz ayağım. Nə isə... Sən qəsəbədə olursan da, eləmi?

Mən başımla təsdiq edən kimi əmioğlu sözünə davam etdi:

– Çox gözəl, oralarda nə var, nə yox? Vallah, neçə illərdir ki, qəsəbəyə gəlib rəhmətliklərin qəbrini ziyarət edə bilmirəm. Amma neydim, işdən adamın başı ayılır ki? Nə isə... Yaxşı, bəs Tağı müəllim necədir? Xeyli vaxtdır ondan da bir xəbərim yoxdur.

Qafar CƏFƏRLİ KOMA (Novella)

– Qəsəbədə vəziyyət bəbətirdi. Hər kəs öz dörd-səri ilə məşğuldur. Tağı müəllimə gəldikdə isə, müəllimlikdən ayrılandan sonra kənddədir. İşsiz-gücsüz, xəstə adamdır, elə komada olur.

Davud müəllim duruxan kimi oldu, gözlərində bir mərhəmət işığı yandı. Başını aşağı dikib günahkarcasına dilləndi:

– Allah şeytana lənət eləsin, heç nədən aramız deydi. Mənim ondan incikliyim yoxdur, amma onu bilmirəm.

Böyük qardaşım Tağı ilə Davud, demək olar ki, həmyaş idilər. Hər ikisi pedaqoji institutu bitirib şəhərin ayrı-ayrı məktəblərində müəllim işləməyə başladılar. Tağı müəllim uzun illər məktəbdə dərs hissə müdiri işlədi. Dörd il bundan qabaq Davud müəllim işini düzüb-qoşub Tağı müəllim işləyən məktəbə direktor gəldi. İlk işi əmisi oğlunu dərs hissə müdiriliyindən çıxarmaq oldu. Bu Tağı müəllimi bir elə narahat etmədi. Onsuz da təmiz maaşı ilə dolandığından dərs hissə müdiriyyəti onun üçün əlavə bir yük idi. Sırası müəllim kimi üç il işlədi. Altmış yaşından üç-dörd ay ötmüşdü ki, bərk xəstələndi. Həkimlərin məsləhəti ilə müəllimlikdən birdəfəlik ayrılıb həyat-bacasını əkib becərməyə, mal-qara saxlamağa və ildə üç-dörd uşaqla repetitor kimi məşğul olmağa başladı. Böyük qardaş olsa da, atamıza məxsus köhnə evdə ailəsi ilə yaşayırdı. Ata həyatımız böyük olduğundan mən həyatın yuxarı başında özümə iki mərtəbəli ev tikmişdim. Davud müəllimin son cümləsini eşidəndə bütün bunlar kino lenti

kimi ani olaraq gözlərim önündən keçdi. Hirsələndiyimi sezdirməmək üçün üzümü yana çevirsəm də, barişiği üstün tutdum:

– Heç onun da səndən bir elə incikliyi yoxdur. Keçənə güzəşt deyirlər.

Əslində məqsədim müsahibədən tez ayrılıb bu mənasız söhbəti bitirmək idi. Bilmirəm, Davud müəllim fikrimi başa düşdü, yoxsa təsadüfən belə alındı, o da söhbəti bağlamaq qərarına gəldi.

– Səni görməyə çox şad

oldum. İnşallah, bir-iki günə qəsəbəyə gələm, görüşərik. Amma mobil nömrəni mənə versən pis olmaz. Mən könülsüz də olsa: "İnşallah" – deyib mobil nömrəni ona verdim və dərhal əlimi ona uzatdım, görüşüb ayrıldıq. Yol boyu Davud müəllimlə olan görüş barədə bir-iki dəqiqə düşündüm, sonra məni narahat edən problemlər başımı elə qatdı ki, heç yadıma belə düşmədi.

Sabahkı günüm sürprizlərlə dolu oldu. İllərlə səsinə eşitməyib, üzünü görmədiyim bibim oğlu Cəfər, dayım oğlu Murad, eləcə də Tağı müəllimin iş yoldaşlarından bir neçəsi mənə zəng edib hal-əhvalımı soruşdular, dil-ağız etdilər. Sonda isə azacıq kədərli mənə və Tağı müəllimə cəsarətlə arzulayıb tezliklə görüşəcəklərini də deməyi unutmədilər. Düzü, bütün bunlar mənim üçün gözlənilməz idi, nə baş verdiyini anlamırdım. Amma zəng edənlərdən birindən mobil nömrəni Davud müəllimin verdiyini eşidəndə, nədənsə, sakitləşdim və buna əhəmiyyət verməməyə çalışdım.

Davud müəllimlə görüşdən üç gün keçirdi. Bazar günü olduğundan evdə idim. Şəhər yeməyindən sonra köhnə paltarlardan geyinib həyatə düşdüm. Payızın üçüncü həftəsi olsa da hava xoş idi. Bundan istifadə edib bağda səliqə-sahman yaratmaq, ağaclara əl gəzdirmək fikrində idim. Bir-iki ağac və kolun "bic" budaqlarını kəsib yorğunluğumu almaq üçün dayanıb bağı seyr etməyə başladım. Birdən həyat qapısı açıldı, Davud müəllim, Cəfər və tanımadığım iki nəfər ahlı yaşda kişi həyatə girdilər. Mən dərhal onları qar-

şılamaq üçün irəli yeridim və hər biri ilə mehribanlıqla görüşdüm. Qonaqları həyatdəki çardağa dəvət etdim. Heç on dəqiqə keçməmişdi ki, biz çay içib söhbət edirdik. Məlum oldu ki, tanımadığım iki nəfər Tağı müəllimlə iş yoldaşı olublar. Mən xəlvəti kiçik oğlumu Tağı müəllimi çağırmaq üçün göndərdim. Bu arada bibi oğlu Cəfər kədər dolu bir səsle mənə müraciət etdi:

– Dayıoğlu, eşidəndə çox pis oldum. İnan ki, iki gündür özümə yer tapmıram, deyirdim nə vaxt gedərəm. Həqiqətən, kişi kimi təmiz, pak yaşadı bu dünyada. Heç kimin qabağında əyləmədi, heç nəyə görə əqidəsindən dönmədi. Vallah, indiki zamanda bu cür insanları lampa işığında axtarsan tapa bilməzsən. İnan ki, bu neçə günü bütün ailəmiz ona Allahdan şəfa diləmişik.

Mən söhbətin kimdən getdiyini anlamadığım üçün gözlərimi döyüb təccüb dolu baxışlarla Cəfərə, arada isə digər qonaqlara baxırdım. Yaxşı ki, Davud müəllim söhbətə qoşuldu:

– Əmioğlu, mən də bu xəbəri səndən eşidəndə əhvalım pisləşdi, nədənsə, özümü günahkar hiss elədim. Odur ki, özümə borc bildim ki, Cəfərə, digər qohum və dostlara zəng edib bu barədə xəbər verəm. Bu vəziyyətdə onu ziyarət etməyimiz Allaha da xoş gedər.

– Davud müəllim, siz kimin haqqında danışsınız?

– Tağı müəllimdən danışırıq da, kimdən olar ki?

– Tağı müəllimə nə olub ki?

Davud müəllim bəzəlmiş gözləri ilə əvvəlcə yoldaşlarına, sonra isə mənə baxdı və heyrət dolu səsle dilləndi:

– Necə yəni nə olub?.. Görüşəndə demədin ki, Tağı müəllim komadadır?

Bu sözləri eşidib bir neçə saniyə duruxdum, sonra necə şaqqanaq çəkmişəm ki, qonaqlar bəlkə də həvalandığımı zənn etdilər. Bir az toxtayandan sonra gülə-gülə dedim:

– Allah səni güldürsün, ay əmioğlu! Mən dedim ki, Tağı müəllim komada, yəni köhnə, balaca evində qalır.

Bibioğlu Cəfər əvvəlcə: "Şükürlər olsun!" – deyib bir ağız möhkəm güldü. Və elə gülə-gülə: "Mən də elə bildim ki, dayıoğlu xəstələnib komaya düşüb" – dedi və ucadan qəhqəhə çəkməyə başladı.

Baş verənləri maraqla müşahidə edən qonaqlar da mətləbdən hali olduğdan sonra bizə qoşuldular. Tağı müəllim gələndən sonra isə bizim şaqqanaq çəkib gülməyimizi, güman ki, bütün ətraf qonşular da eşitdilər.

AMERİKANIN VUNDERKİND ŞAİRƏSİ

Edna Sent-Vinsent Milley

(1892-1950) həddi yaradıcılığa beş yaşından başlayıb. Hələ kiçik yaşlarında ikən onun ilk qələm təcrübələri mətbuat səhifələrinə yol tapıb. Uşaq jurnallarının redaktorları bu yeniyetmə şairəyə vunderkind kimi baxır, şeirlərini həvəslə çap edirdilər.

İyirmi yaşında Milley artıq məşhurlaşmışdı. Onun "İkinci doğuluş" kitabı iyirmi beş yaşında ikən çapdan çıxıb.

Milleyin şeirləri günün ağırlı mövzularından daha çox intim ruhda köklənmişdi. Bu da onun adının o dövürün cavan ədiblərindən olan Fiscerald və Heminqvayla yanaşı çəkilməsinə gətirmişdi.

Milleyin tərcümeyi-halı o qədər də zəngin deyil. Tanışlarının sözlərinə görə, o, xaraktercə qapalı, özünə inamı olmayan insan təsiri bağışlayıb. Bu, hər şeydən əvvəl Milleyin uşaqlıq dövrünün çox ağır və məşəqqətli keçməsi ilə bağlıdır. Belə ki, valideynləri hələ onun körpəliyi dövründə ayrılmışdılar.

Onu da qeyd etmək ki, Milley poeziya ilə yanaşı, teatrda da sıx təmasda olub. Uzun illər o, Yucin O Nilin "Provinstant pleyerz" teatr truppası ilə əlaqə saxlayıb, hətta bu sənət kollektivi üçün bir neçə mənzum pyes də qələmə alıb.

Amma bununla belə Edna Sent-Vinsent Milley daha çox lirik şeirlərin müəllifi kimi tanınıb. Onun şeirlərinin birini oxuculara təqdim edirik.

AĞI

Qulaq asın, uşaqlar,
Sizin atanız ölüb.
Bir köhnə gödəkçəsi,
Köhnə şalvarı qalıb.
Kərimizə gələcək
Hər ikisi çox güman.
Birindən palto çıxar,
Digərindənə tuman.
Olan-qalan nə varsa,
Bax, bunları cibində:
Açarlar, qəpik-quruş
Tənəki kisəsinin
Yuva salıb dibində.
Qəpik-quruş Denindi, -
Daxılına salacaq.
Açarlırsa Ennindi, -
Zinqrovtək çalacaq.
Hələ yaşamaq görək,
Daha bədsi-həvədsi.
Ölülərdən çox dedik,
Ölən - ən yaxşı kəsdil!
Den, içsənə dərmanı,
Enn, sıyığı ye, bala.
Niyəsin bilmirəm -
Yaşamaq görək hələ!

Tərcümə edən:
Ağaddin BABAYEV

MÜASİR LƏNKƏRAN LƏTİFƏLƏRİ

Üçüncü payanı tapmadım

Hakim şahid Baləmidən soruşur:
– Sən gördün ki, bunlar bir-birini paya ilə vururlar?
– Bəli, - deyər Baləmi cavab verir.
– Bəs niyə ayırmadın?
– Ayırmaq istəyirdim, amma üçüncü payanı tapmadım.

Baləmi və oğru

Evinə oğru girdiyini görən Baləmi tez şifonerdə gizlənir. Evi ələk-vələk edən oğru bir şey tapa bilmir. Gözü şifonerə sataşır. O, şifoneri

açanda Baləmini görüb soruşur:

– A kişi, sən kimsən? Bura niyə girmisən?
– Qardaş, əsəbiləşmə, mən evin sahibiyəm. Gördüm evdə qiymətli bir şey yoxdur, utandığmdan bura girdim, - deyər Baləmi cavab verir.

Evdə ətimiz qurtarıb

Baləmi polis rəisinə müraciət edib deyir:
– Xahiş edirəm oğlumun buraxılmasını köməklik edəsiniz.
– Oğlun nə üstə tutulub?
– Ət oğurluğuna görə.
– O, ailədə özünü necə aparırdı?

– Pis, çox pis, məni incidir, anasını eşitmirdi.
– Bəs onda nə üçün buraxılmasını istəyirsiniz?
– Evdə ətimiz qurtarıb, nəçənnik, - deyər Baləmi cavab verir.

Qorxdum, sizi təhqir edir

Restoranda bufetçi işləyən Baləminin müşəriyə az araq süzdüyünü görən müdir narazılıqla:
– Ay Baləmi, - deyir - niyə kişinin araqını düz vermədin?
Vəziyyəti belə görən Baləmi deyir:

– Müdircan, bunu sizin xeyrinizə etdim. Qorxdum, çox içib sizi təhqir edir.

Başımı düşünürəm

Baləminin arvadı ayaqqabı satıcısına deyir:
– Mənə bir cüt hündürdaban, möhkəm ayaqqabı verin.
Baləmi isə etiraz edir.
Satıcı soruşur:
– Niyə arvadla razılaşmırsan?
– Mən başımı düşünürəm, - deyər Baləmi cavab verir.

Azad ZÜLALOĞLU

Kollec xəbərləri

İNSAN ALVERİNƏ QARŞI
MÜBARİZƏ İLƏ BAĞLI TƏDBİR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə "XXI Əsrin Qadınları" İctimai Birliyinin "İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə maarifləndirmə, bu sahədə psixoloji və hüquqi yardım təşəbbüslərinin dəstəklənməsi" layihəsi çərçivəsində Lənkəran Dövlət Humanitar Kollecinə tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə kollecin direktoru, dosent Ruslan Həmidov açaraq layihənin əhəmiyyəti və zəruriliyi haqqında danışmış.

Sonra Daxili İşlər Nazirliyinin İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin əməkdaşı, polis mayoru İbrahim Əhmədov, İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Koalisiyasının və "XXI Əsrin Qadınları" İctimai Birliyinin sədri Mahirə Əmirhüseynova, təhsil üzrə ekspert Nuranə Şixəliyeva, İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə Koalisiyasının cənub regionu üzrə koordinatoru İlqar Qasımov çıxış edərək insan alverinin bəşəriyyətin global problemlərindən biri olduğunu bildirərək dövlətimizin insan alverinə qarşı apardığı mübarizə tədbirləri və bu sahədə mövcud qanunvericiliklərlə bağlı zəruri bilgilər veriblər.

Sonda tədbir iştirakçılarının insan alverinə qarşı mübarizəyə dair zəruri bukletlər paylanılıb.

"Məlumatların ki, insan alverinin qurbanına çevrilməyəsınız" deyəti altında diskussiya şəklində keçən tədbirdə tələbələr maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

KOLLECİN TƏLƏBƏSİ
MÜSABİQƏDƏ III YERƏ LAYİQ
GÖRÜLÜB

Muğam mərkəzində baş tutub. Həmin konsertdə Sənubərxanım öz ifası ilə hamının könlünü oxşayıb.

Tədbirin sonunda münisiflər heyətinin qərarına əsasən gənc pianoçuların III respublika müsabiqəsində yüksək səviyyədə çıxış etdiyinə görə Sənubərxanım Əlizadə Mədəniyyət və Turizm naziri Əbülfəz Qarayev tərəfindən III dərəcəli diploma layiq görülmüş. Diplomu gənc pianoçuğa Mədəniyyət və Turizm nazirinin müavini Sevdə Məmmədliyeva və Bakı Musiqi Akademiyasının prorektoru Nərimin Quliyeva təqdim edib. İfaçının müəllimi İradə Salamova isə gənc pianoçuların III respublika müsabiqəsinə müvəffəqiyyətlə şagird hazırladığına görə Fəxri fərmanla təltif olunub.

Cəmil QULİYEV,
Lənkəran Dövlət Humanitar Kollecinin müəllimi, tarix
üzrə fəlsəfə doktoru, AJB-nin üzvü

Təbrik edirik!

HƏMYERLİMİZ FƏXRİ
ADA LAYİQ GÖRÜLÜB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2017-ci il 16 iyun tarixli sərəncamları ilə Azərbaycan səhiyyəsinin inkişafında xidmətlərinə görə bir qrup şəxs təltif edilib. Təltif olunanlar arasında həmyerlimiz, Akademik M.Cavadzadə adına Respublika Klinik Uroloji Xəstəxanasının şöbə müdiri Xaqani Salman oğlu Hüseynovun da adı vardır. X.Hüseynov "Əməkdar həkim" fəxri ada layiq görülmüş.

Qeyd edək ki, Xaqani Hüseynov 1949-cu ildə rayonumuzun Kəsalar kəndində anadan olub. 1971-ci ildə Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə-profilaktika fakültəsini bitirib. Əmək fəaliyyətinə Respublika Kliniki Uroloji Xəstəxanasında uroloq vəzifəsində

başlayıb. 1992-1995-ci illərdə İran İslam Respublikasında uroloq kimi çalışıb. Daha sonra Vətənə qayıdaraq yenidən Akademik M.Cavadzadə adına Respublika Klinik Uroloji Xəstəxanasında fəaliyyətini davam etdirib. Hazırda burada I Uroloji şöbənin müdiri vəzifəsində çalışır.

X.Hüseynov 2010-cu ildə Türkiyənin Ankara şəhərində böyrəkköçürmə üzrə kursda bilik və bacarığını təkmilləşdirib. O, 17 elmi əsərin müəllifidir. 1987-ci ildə Ukraynanın paytaxtı Kiyev şəhərində "Adenomektomiyadan sonrakı xəstələrin reabilitasiyası" mövzusunda tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə müdafiə edib.

Həmyerlimizi fəxri ad münasibətilə təbrik edirik, ona çətin və

məsuliyyətli işində yeni-yeni uğurlar diləyirik.

"Lənkəran"

MOLYERİN ƏSƏRİ LƏNKƏRAN SƏHNƏSİNDƏ

Lənkəran Dövlət Dram Teatrının yaradıcı kollektivi klassik fransız dramaturqu Jan Batist Molyerin "Jorj Danden və ya aldadılmış ər" komediyasına müraciət edib. Hazırda məşqləri davam edən bu səhnə əsərində sevgi, məhəbbət, ailə, əxlaq və mənəvi problemlərdən söz açılır. Tamaşanın süjet xəttini ərin arvadı tərəfindən aldadılması, xəyanət, valideynlərin öz qızlarının əxlaqə zidd davranışlarını müasir dövrün tələbi adlandırmaları, əri əsassız qısqançlıqda ittiham edərək günahlandırmaları və s. bu kimi məsələlər təşkil edir.

Tamaşaya quruluşu teatrın baş rejissoru Tural Mustafayev verib. Səhnə tərtibatı rəssam Tərlan Sadıqovun, musiqi tərtibatı Fərahim Fərəcovundur.

İyulun əvvəlləri üçün premyerası nəzərdə tutulan tamaşada rolları xalq artisti Qabil Quliyev, əməkdar artistlər Zəmfira Nəcəfova və Səadət Mirzəyev, artistlərdən Niftulla Əsgərov, Qızılgül Quliyeva, Aynur Əhmədova, Təranə Fərəcova, Sayad Əliyev, Hikmət Cəfərov, Şəbnəm Hüseynova, Tərlan Abdullayev, Rəuf Zeynalov, Günel Abbaszadə və digərləri ifa edirlər.

Qeyd edək ki, "Jorj Danden və ya aldadılmış ər" komediyasını dilimizə xalq yazıçısı Elçin çevirib.

Ağəddin BABAYEV
Foto müəllifidir.

İTMİŞDİR

"Azərcell" tərəfindən Lənkəran rayonunun Yuxarı Nüvədi kənd sakini **Əkbərov Elman Sadıq oğlu**na verilmiş 0517884112 nömrəli simkart itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 15 aprel 1998-ci il tarixli 7 sayılı qərarı ilə Sinovli kənd sakini **Mehrəliyev Barat Nurməmməd oğlunun** adına verilmiş torpağın mülkiyyətinə dair şəhadətnamə (JN-051F, kod:80216048) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Aqrar İslahat Komissiyasının 28 iyul 1998-ci il tarixli 14 sayılı qərarı ilə Jil kənd sakini **Babayev Qabil Sahib oğlunun** adına verilmiş torpağa mülkiyyət hüququna dair dövlət aktı (CN-151, kod:80224028) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ƏZİZ OXUCULAR!

2017-ci ilin II yarımili üçün "Lənkəran" qəzetinə
abunə kampaniyası davam edir.

ALTI AYLIQ ABUNƏ QIYMƏTİ 10 MANATDIR

Əlavə məlumat almaq üçün Mətbuatıyayımın Lənkəran rayon şöbəsinə (02525) 5-24-99, (02525) 5-27-61 və redaksiyamıza (02525) 5-35-05, (02525) 5-35-49 nömrəli telefonlara zəng edə bilərsiniz.

"Lənkəran" qəzeti

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Lənkəran Dövlət Universitetinin rektoru vəzifəsini icra edən, professor Natiq İbrahimov professor-müəllim heyəti ilə birlikdə universitetin kimya-biologiya kafedrasının baş laborantı

Şəfəqqət Abdullayevanın vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

V.Qasımov adına Digah kənd tam orta məktəbinin pedaqoji kollektivi məktəbin müəllimi **Ülviyyə Təhliliyə** atası, tanınmış ilahiyyatçı-alim **Hacı Axund Sərdar Hüseynovun** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Lənkəran" qəzetinin kollektivi Lənkəran Mətbuat Yayımı Şöbəsinin müdiri **Rahim Abdullayevə** bacısı

Gülzar xanımın vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Baş redaktor
Əlimərdan ƏLİYEV

TƏSİSÇİLƏR:
Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının
apararı və "Lənkəran"
qəzetinin yaradıcı
kollektivi

HESAB NÖMRƏMİZ:
AZ30AIB33010019443860238138
VÖEN 2600244411
Kapital Bankın
Lənkəran şöbəsi
lisenziya № V 343
İndeks: 66920

ÜNVANIMIZ:
Lənkəran şəhəri, Heydər Əliyev
prospekti, 3 (4-cü mərtəbə)
Telefonlar: 255-35-05, 255-35-49
E-mail: lenkeranqezeti@mail.ru
Buraxılışa məsul
Ağəddin Babayev

Qəzet redaksiyanın
kompüter mərkəzində yığılmış
və səhifələnmiş, Bakıda
"Azərmedia" MMC-nin
mətbəəsində çap olunmuşdur.
Tiraj: 2500